

Úspěchy a limity české transplantační medicíny

Eva Pokorná

Česká transplantační společnost

Transplantace orgánů

Život zachraňující výkony

Hlavní problém

imunologický (rejekce)

Do poloviny 80 let minulého století

V současné době

Nedostatek orgánů

Nedostatek dárců orgánů

Organizace transplantačního programu v ČR

7 transplantačních center

IKEM – srdce, játra, ledviny, slinivka břišní

Brno – srdce, játra, ledviny

Motol – plíce, ledviny dětem

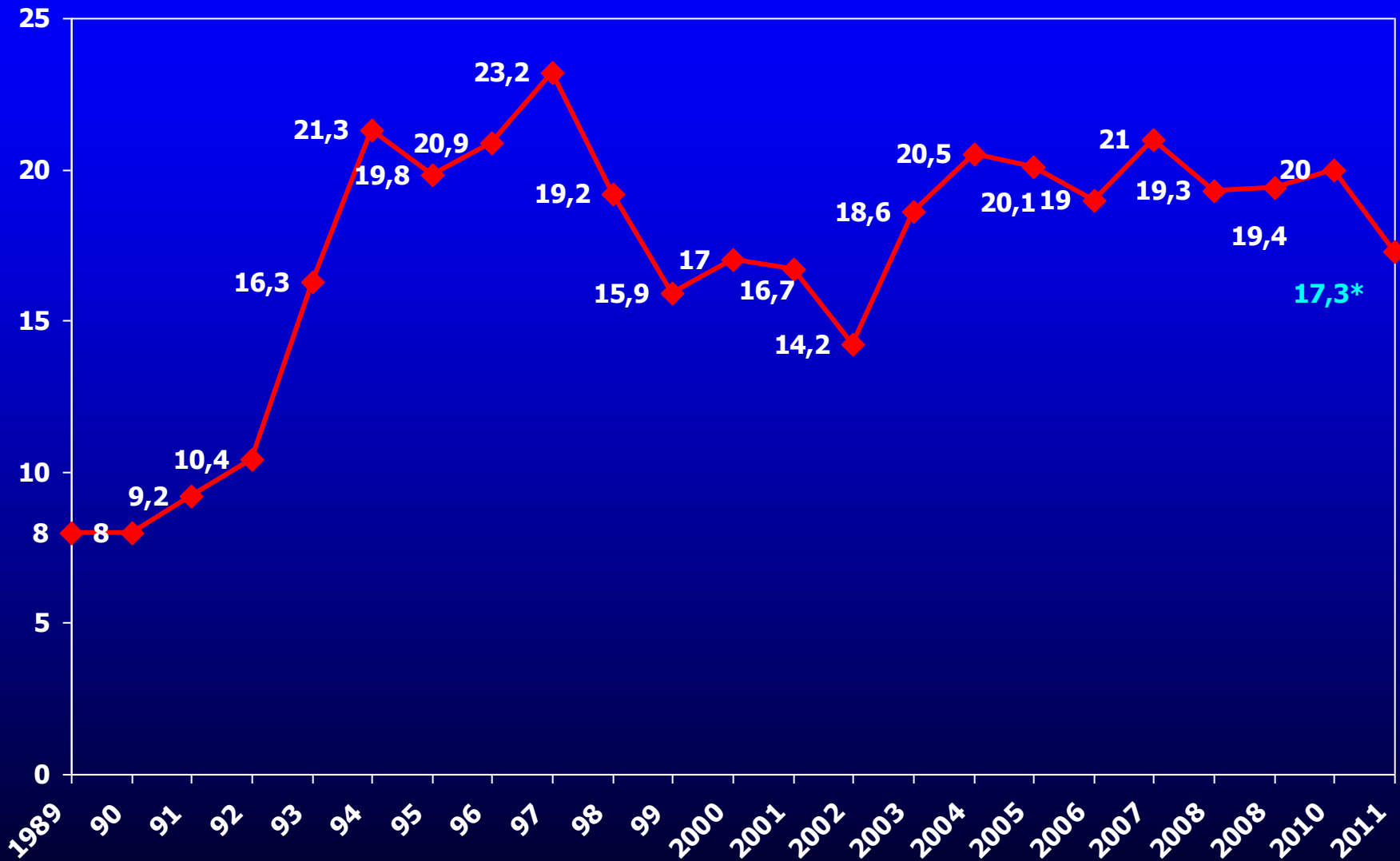
**Plzeň, Hradec Králové, Olomouc, Ostrava –
ledviny**

Koordinační středisko transplantací

nezávislá organizace na TC,

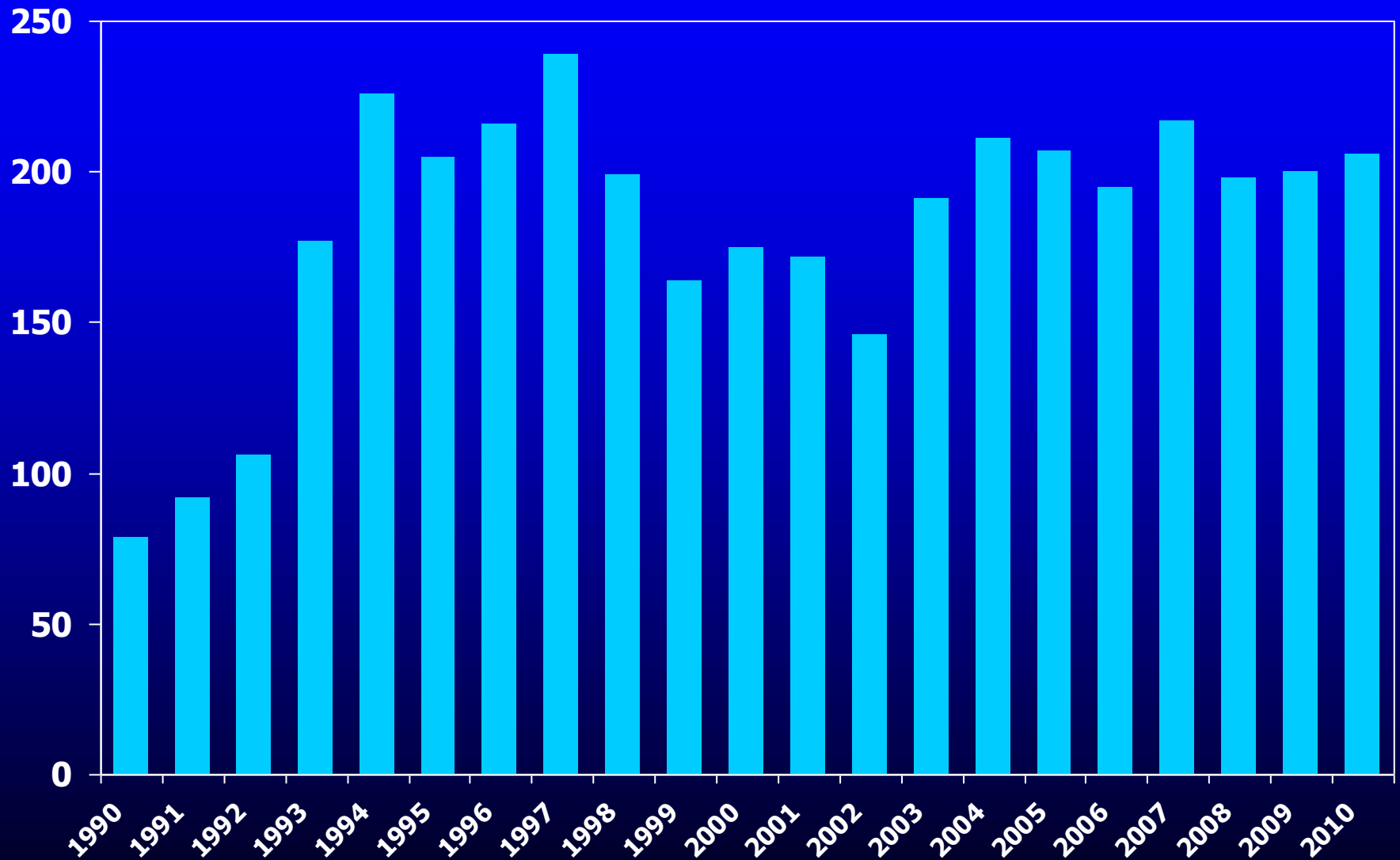
národní čekací listina - alokace orgánů

Zemřelí dárci orgánů / 1 mil. obyv. ČR 1989 – 2010 (2011 odhad)

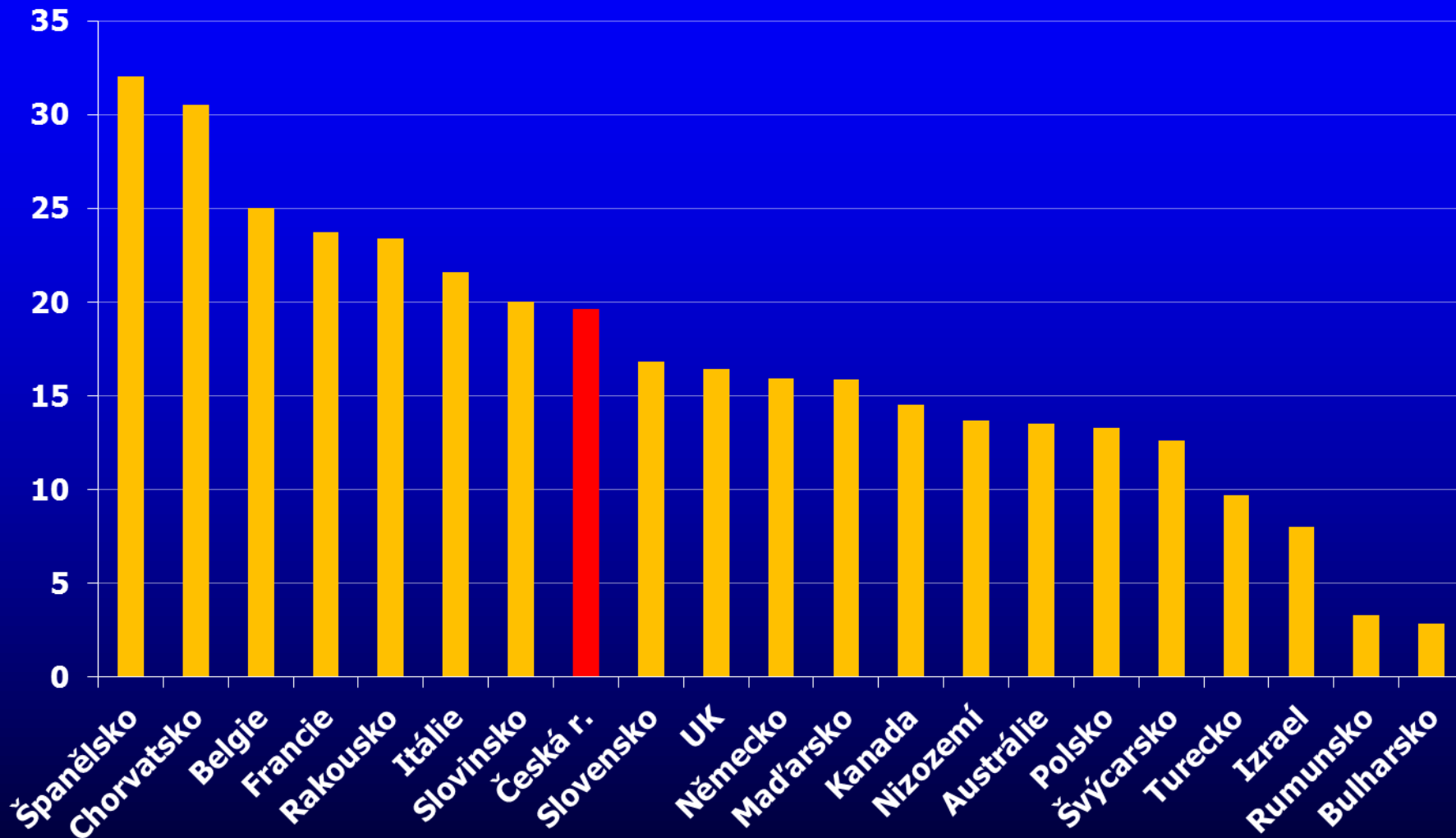

* Odhad vypočtený z počtu dárců do 9/2011

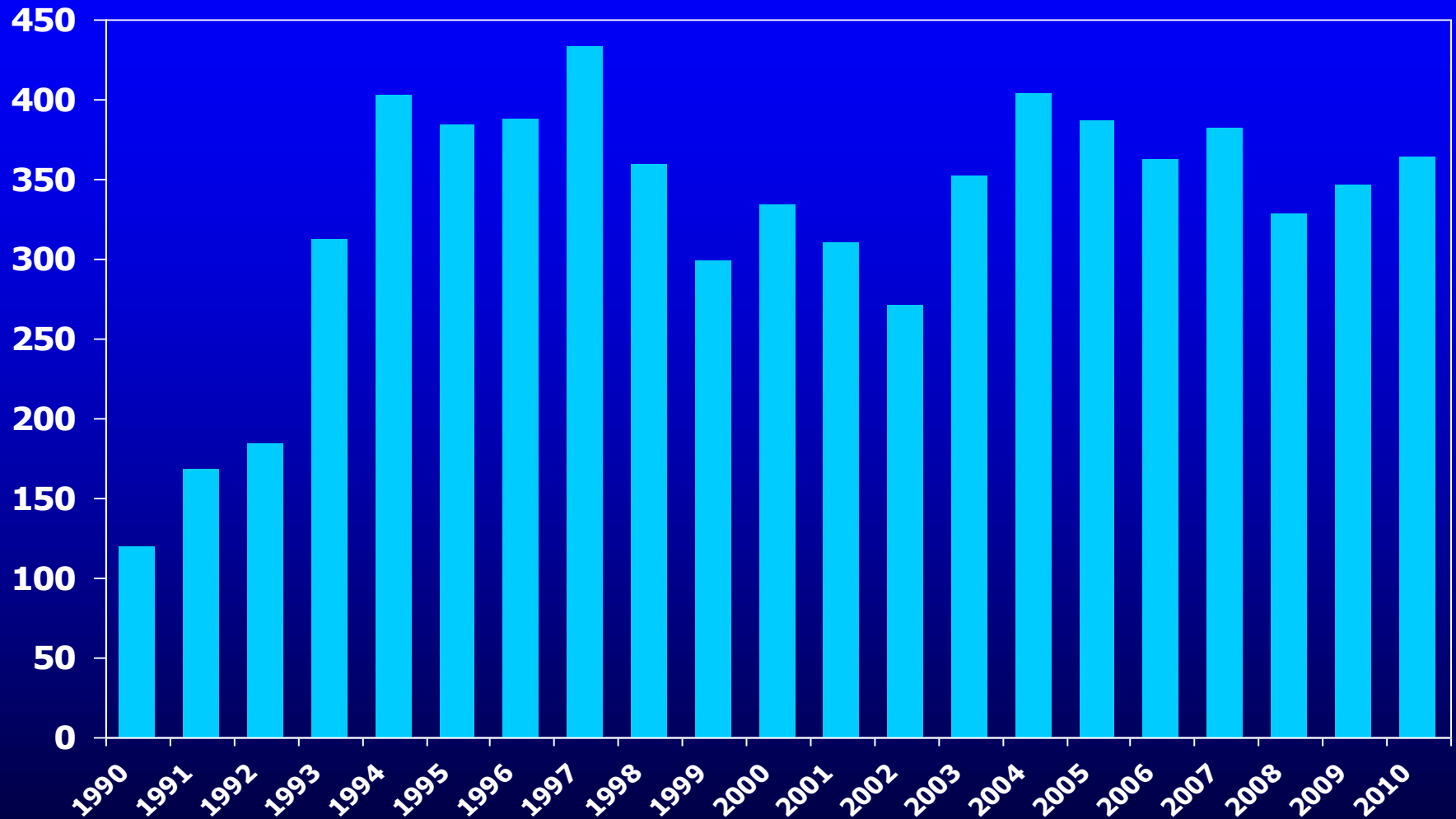
Počet kadaverózních dárců v ČR 1990 - 2010

Zemřelí dárci orgánů v roce 2010/1 mil. obyv.

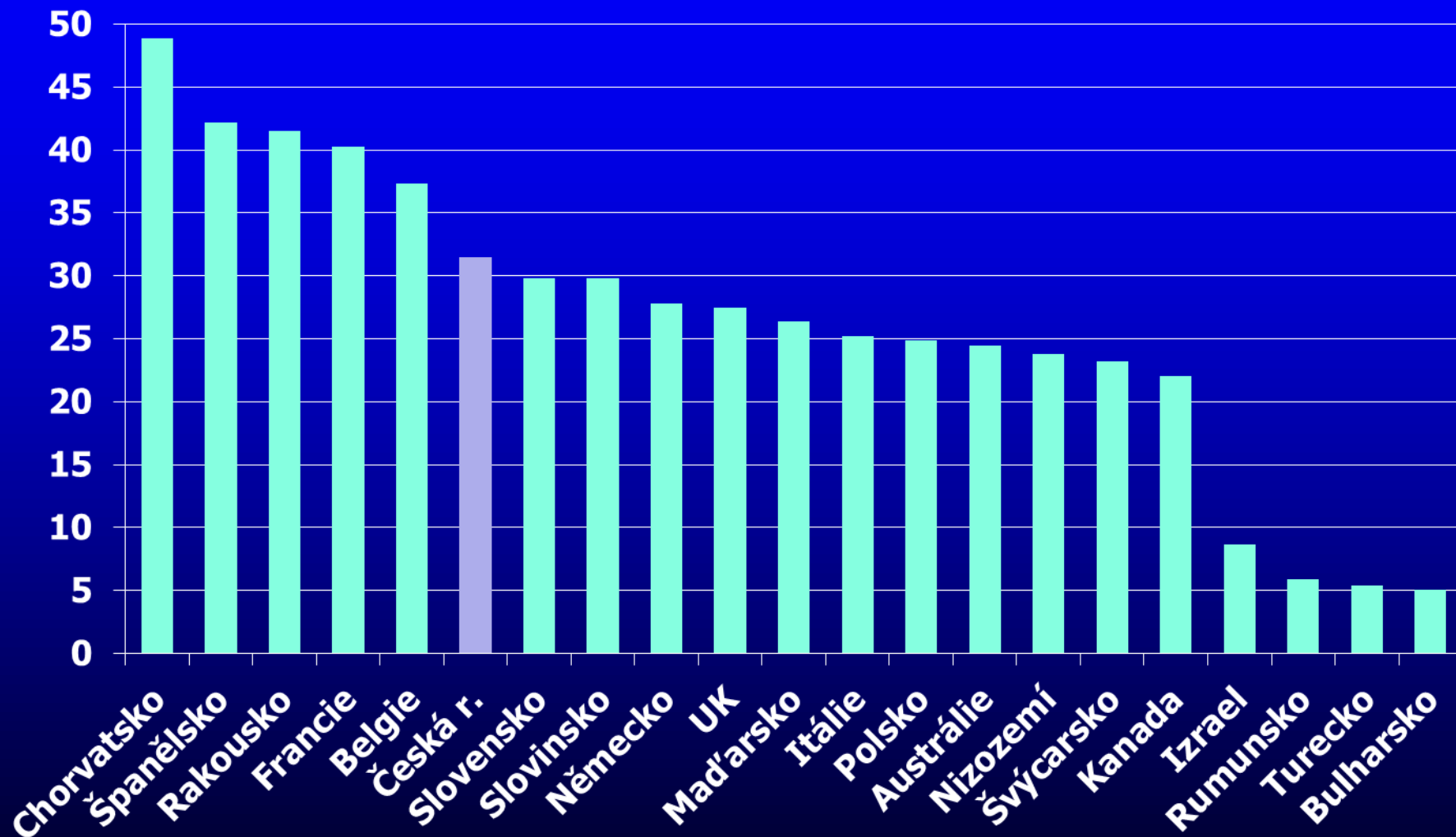

Počet transplantací ledvin od zemřelých dárců v ČR 1990 - 2010

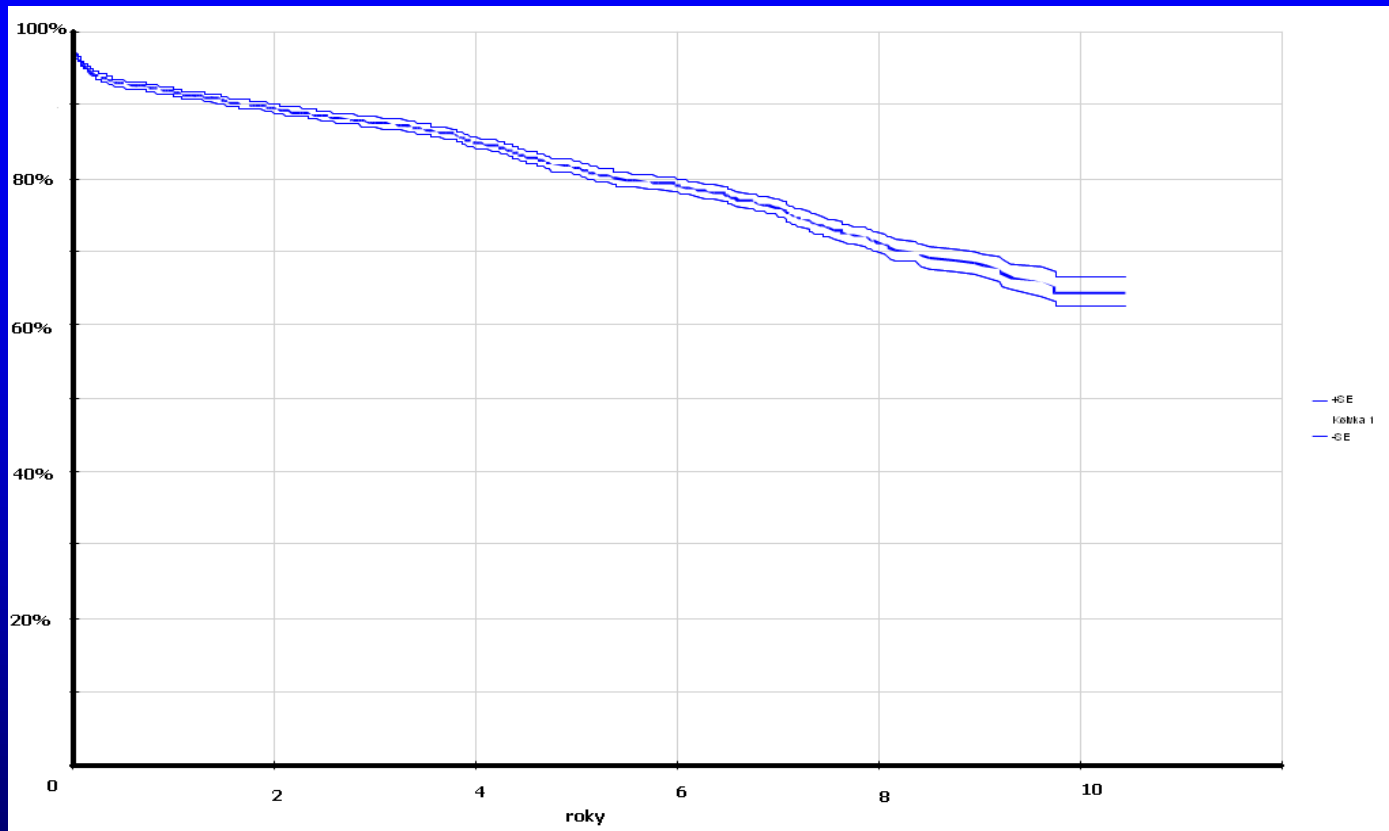
Počet transplantací všech ledvin 1961-2010 **n=8778**

Transplantace ledvin od zemřelých dárců v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

Přežívání štěpů po transplantaci ledviny v ČR

1. transplantace, solo ledvina, zemřelý dárce, censorováno
n=3034, období 1.1.2000-31.12.2010

1 rok 92,0%

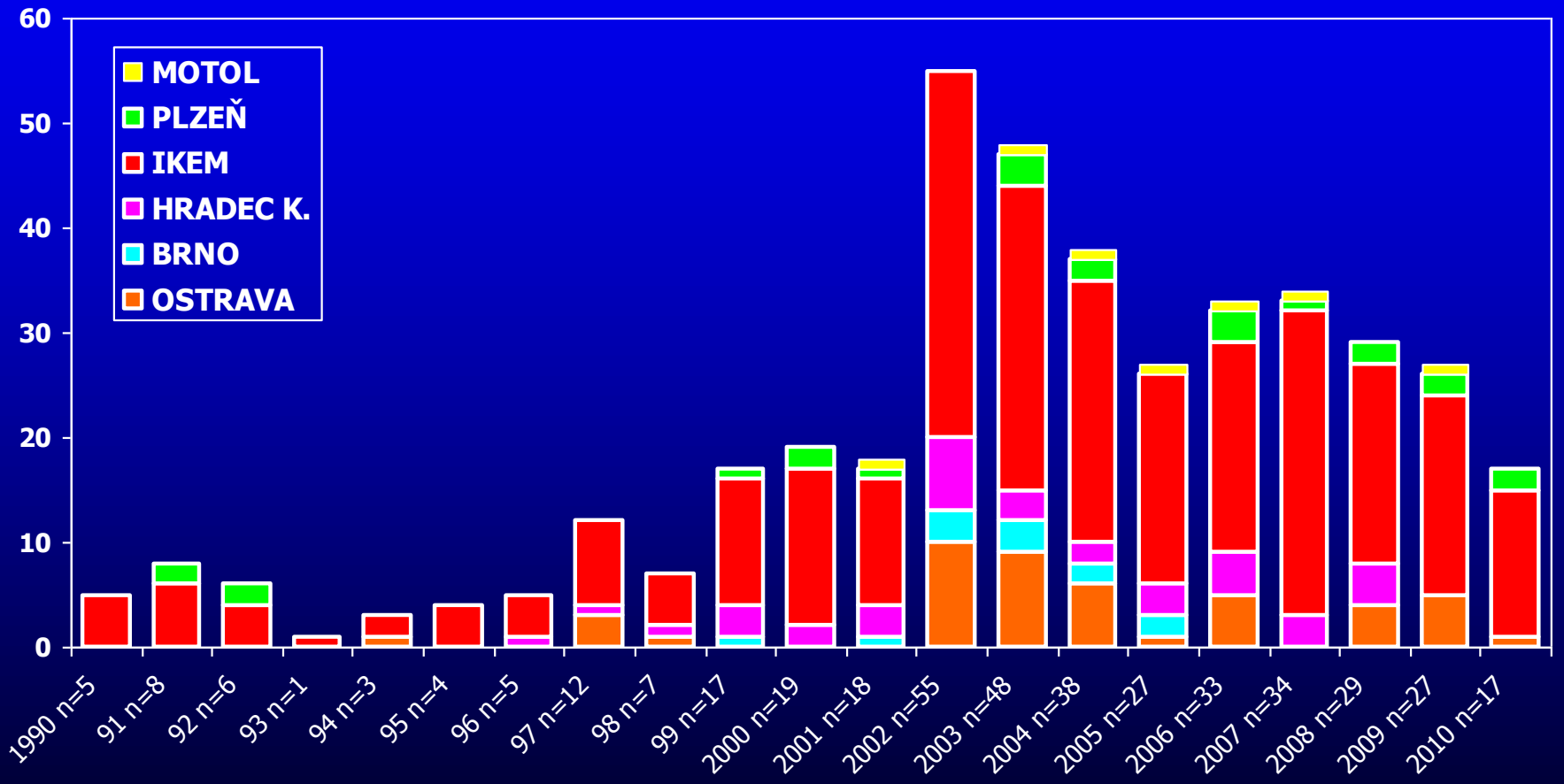
2 roky 89,5%

3 roky 87,6%

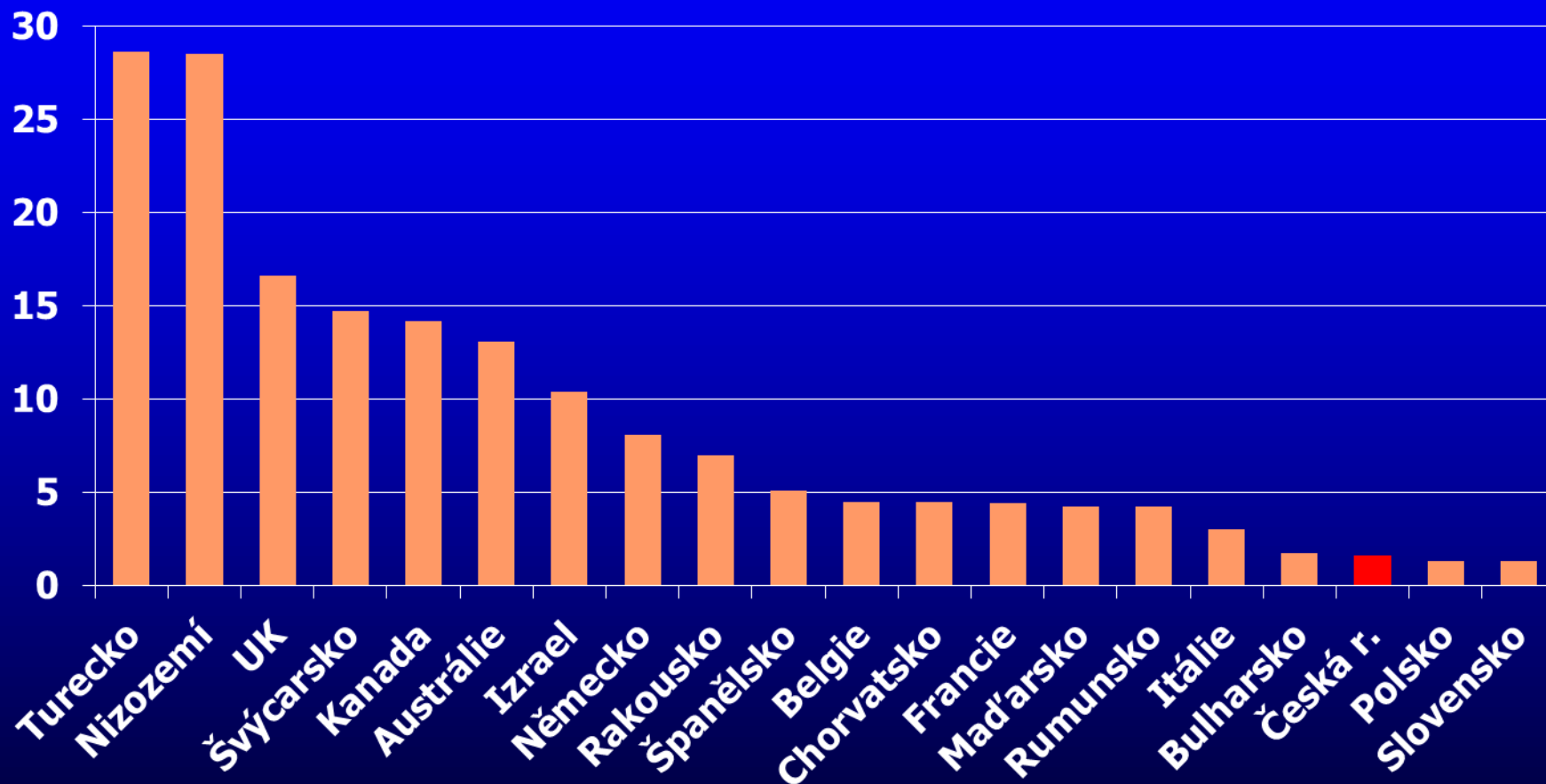
5 let 81,6%

Zdroj: databáze ČTS

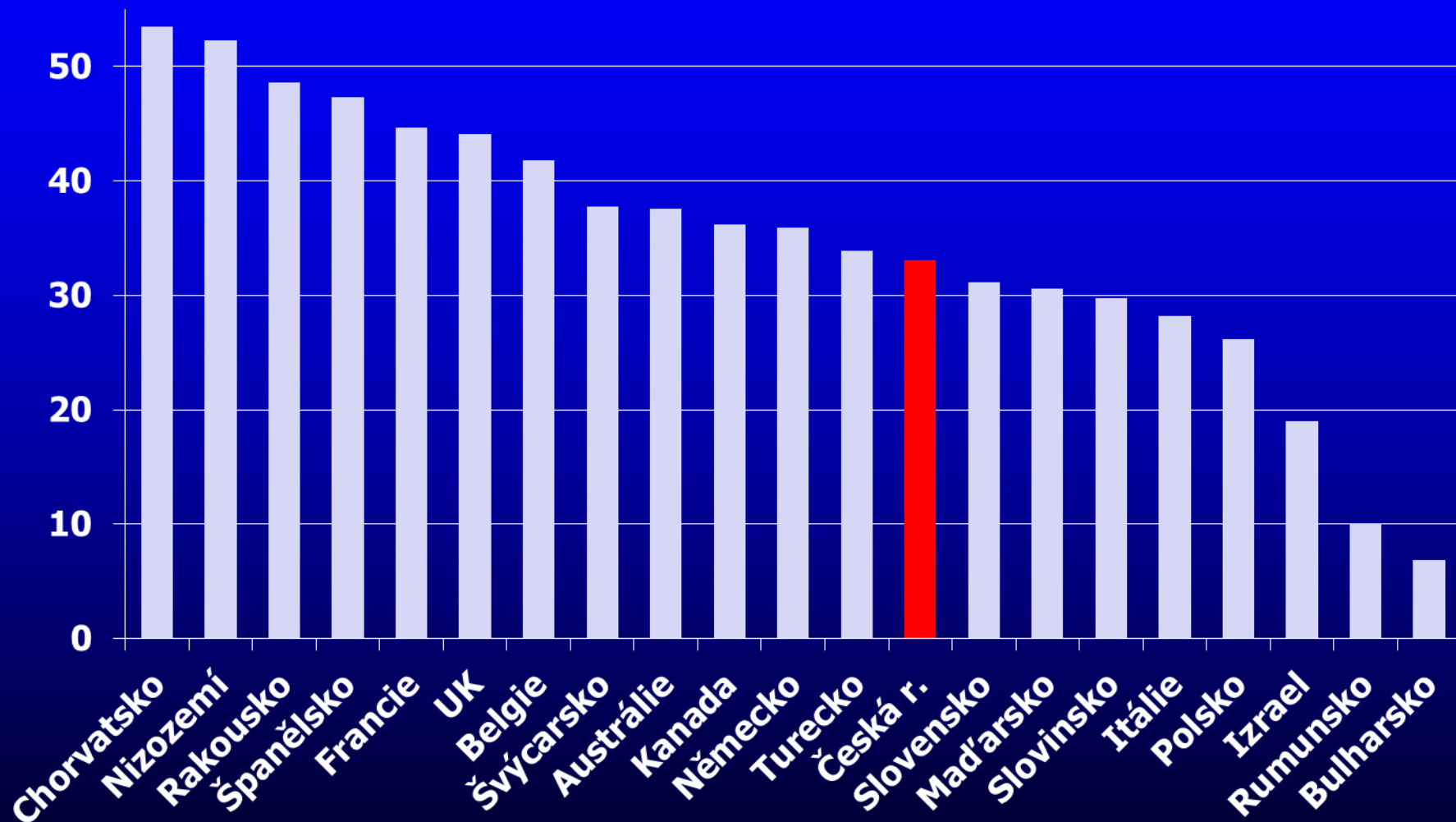
Transplantace ledviny od žijícího dárce v ČR 1990-2010

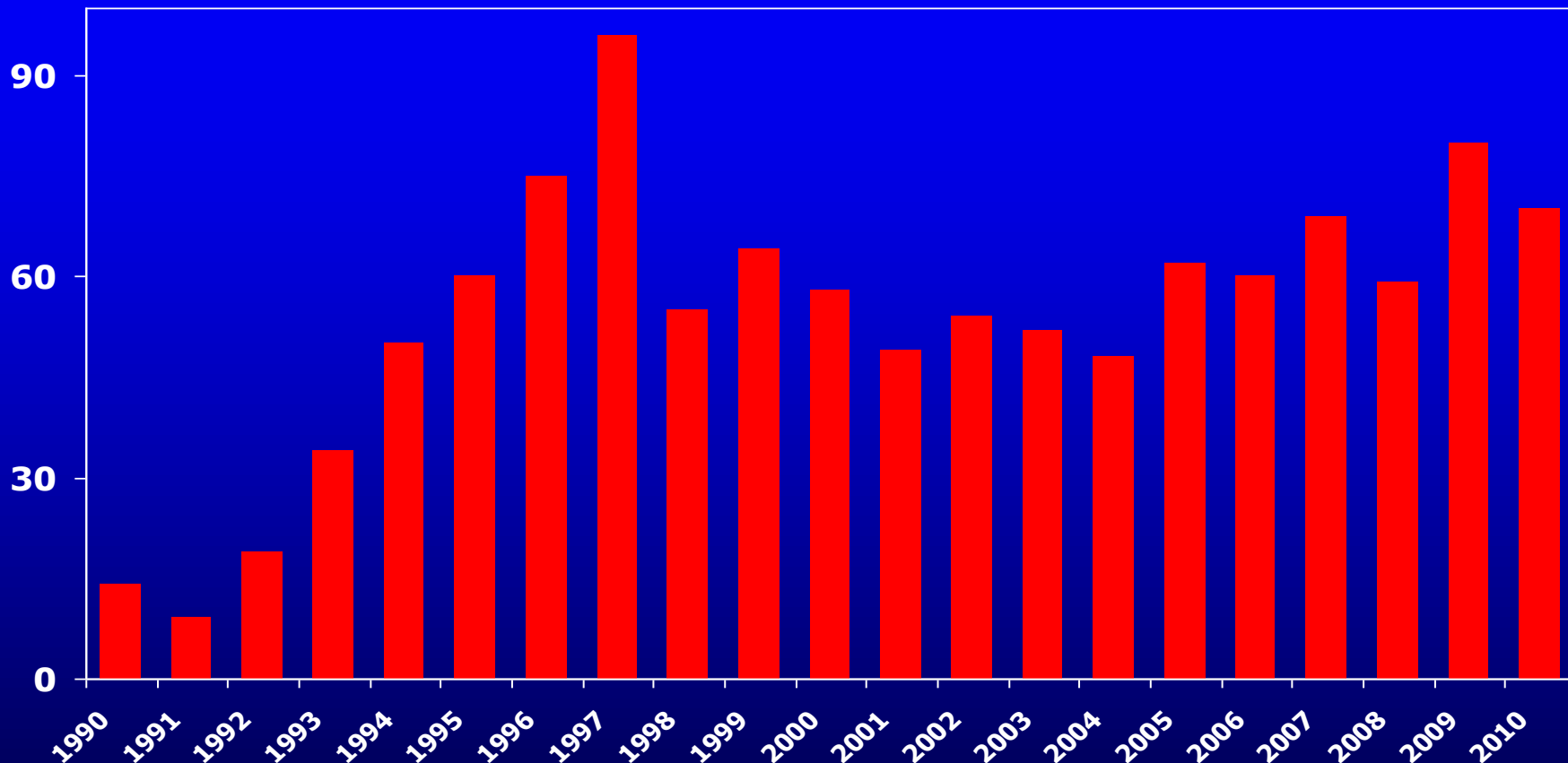
Transplantace ledviny od žijících dárců v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

Transplantace ledvin v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

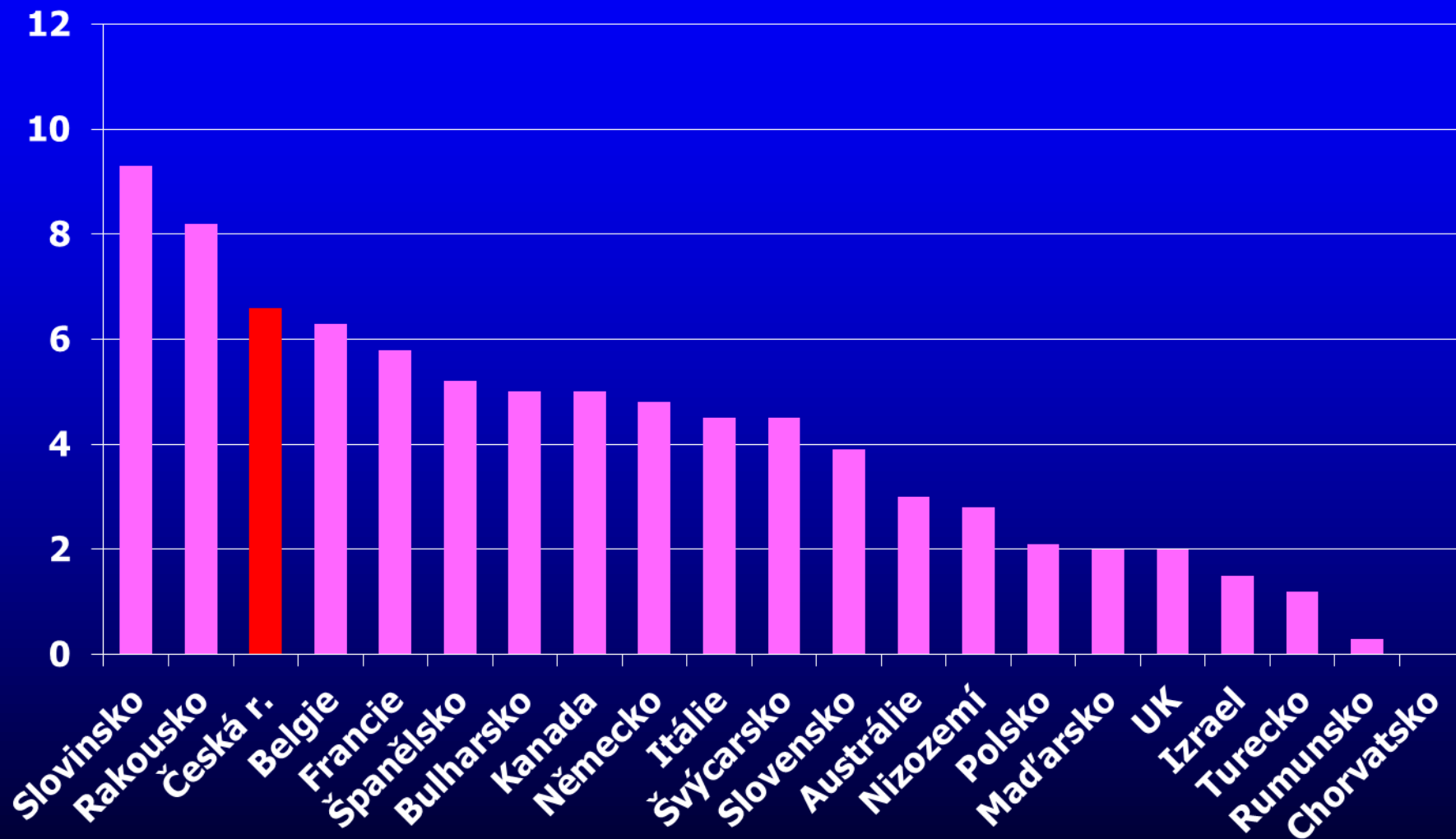
Transplantace srdce v ČR 1990 - 2010

Jedna kombinovaná tx srdce a plic v 2007

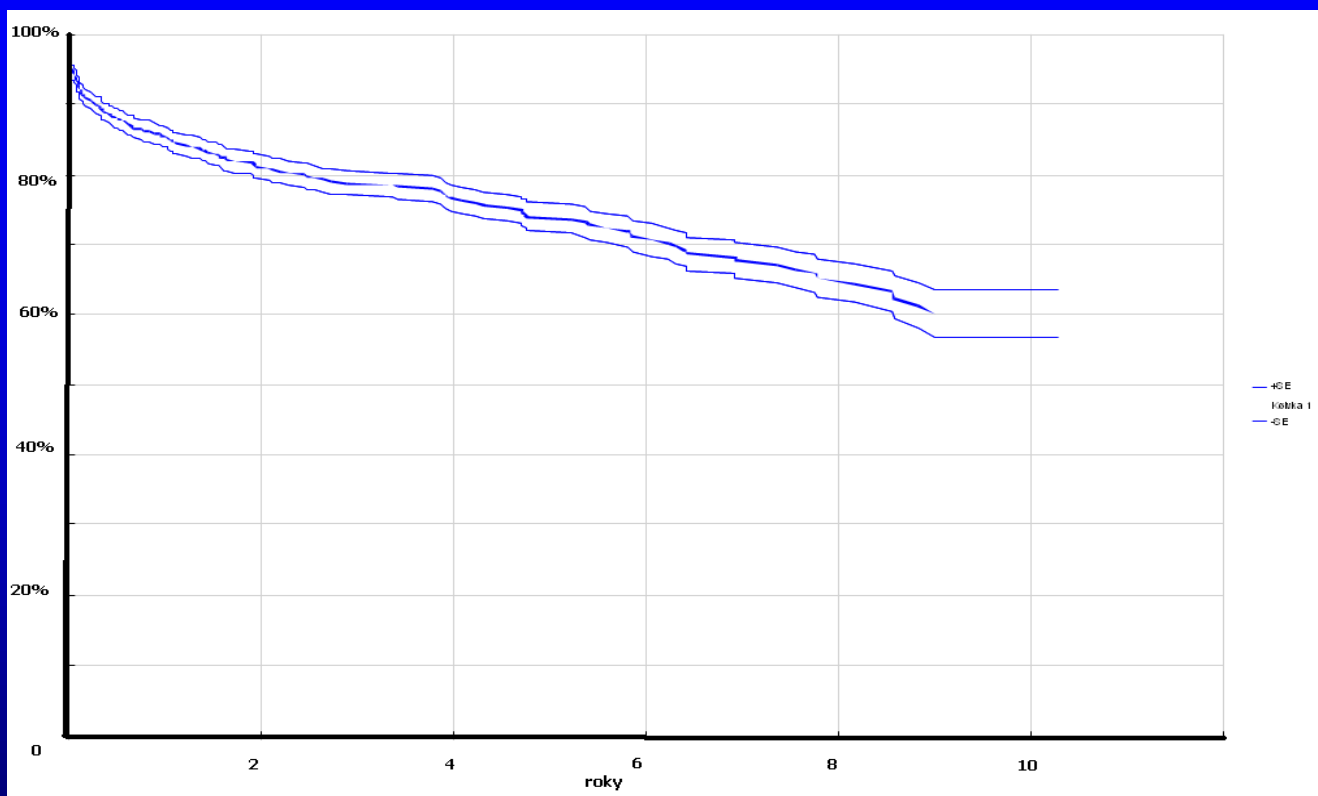
Počet transplantací srdce 1984-2010 n=1184

Transplantace srdce v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

Přežívání pacientů po transplantaci srdce v ČR

1. transplantace, n=648, období 1.1.2000-31.12.2010

1 rok 85,0%

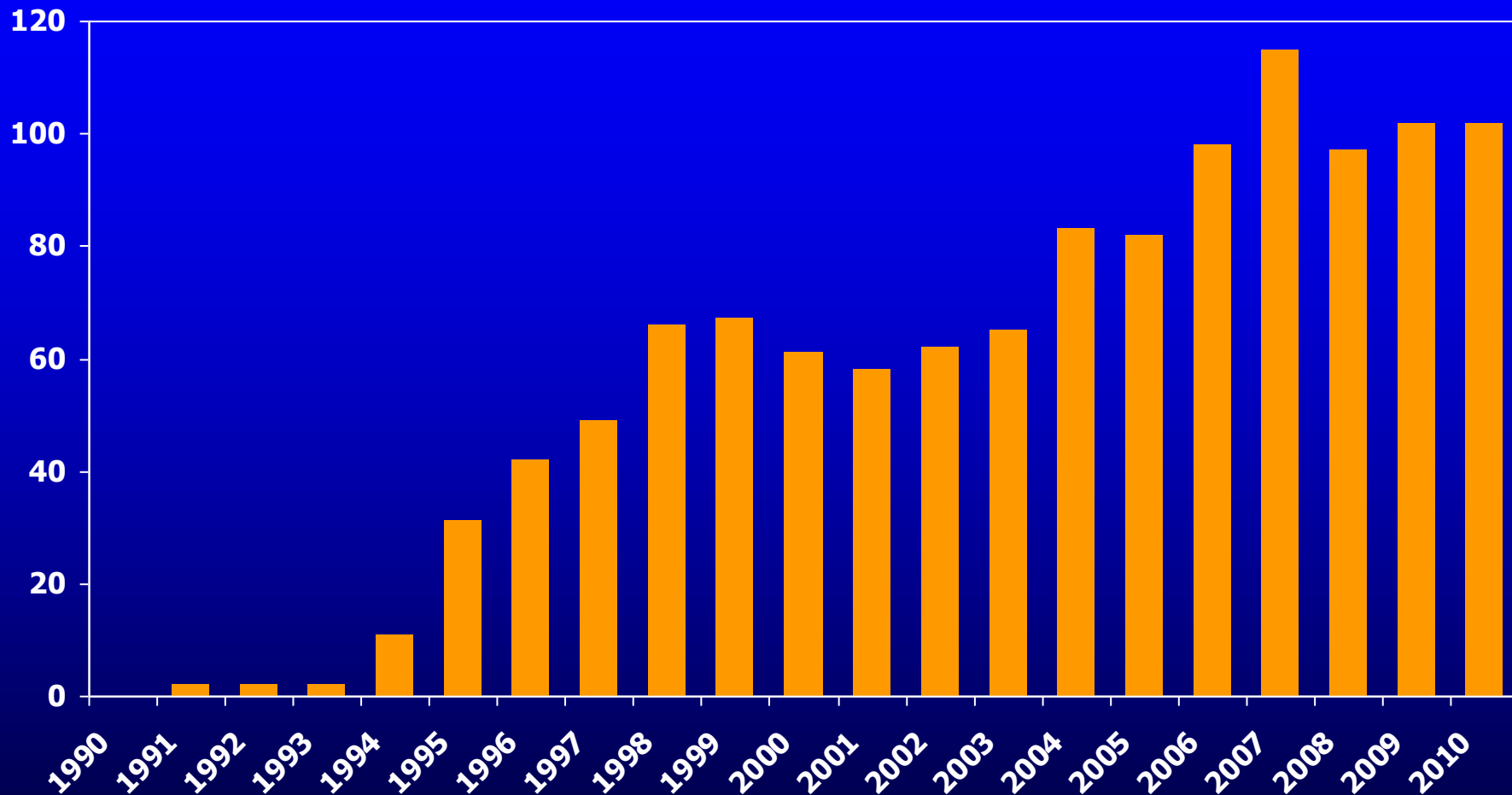
2 roky 80,1%

3 roky 77,4%

5 let 72,3%

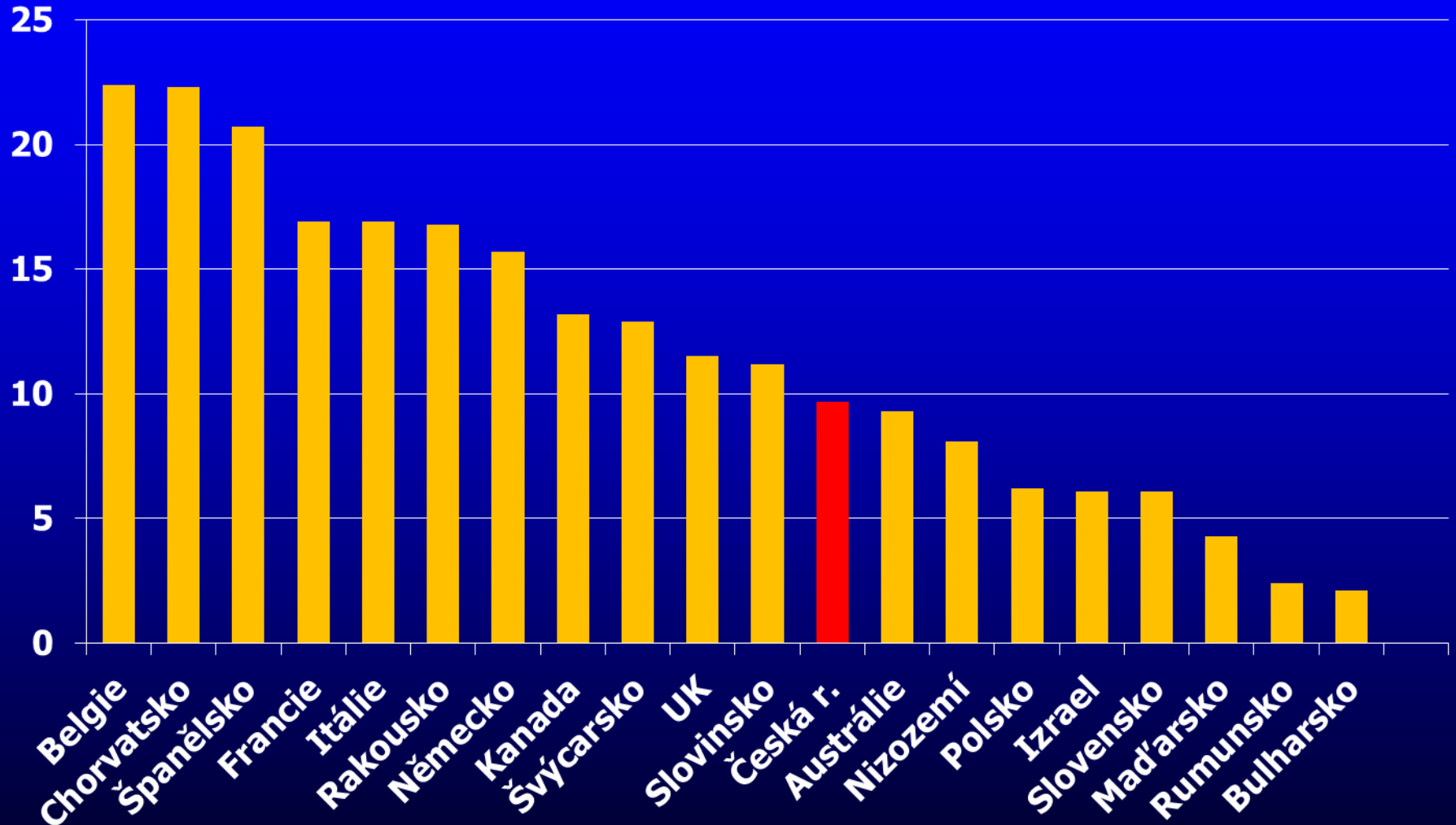
Zdroj: databáze ČTS

Transplantace jater v ČR 1990 - 2010

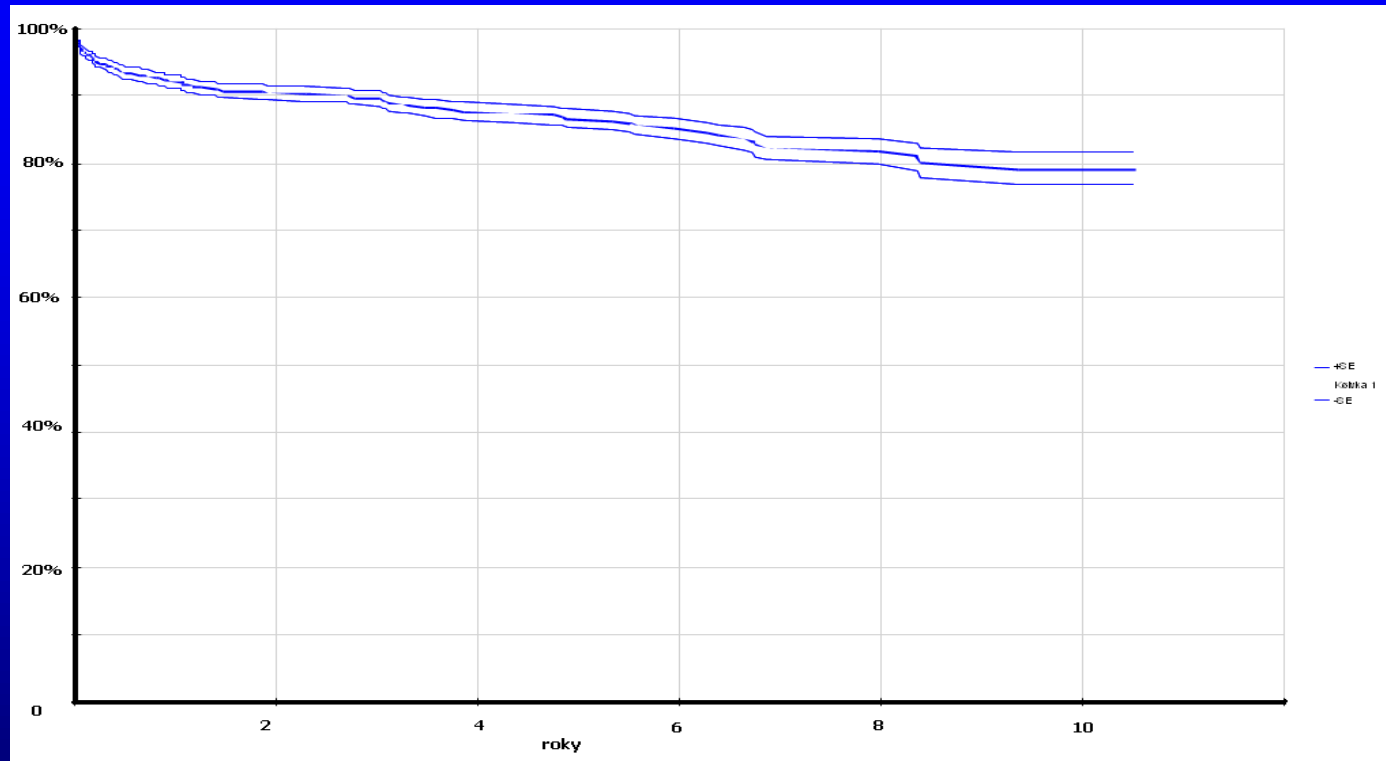
Počet transplantací všech jater 1983-2010 **n=1205**

Transplantace jater v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

Přežívání pacientů po transplantaci jater v ČR

1. transplantace, n=860, období 1.1.2000-31.12.2010

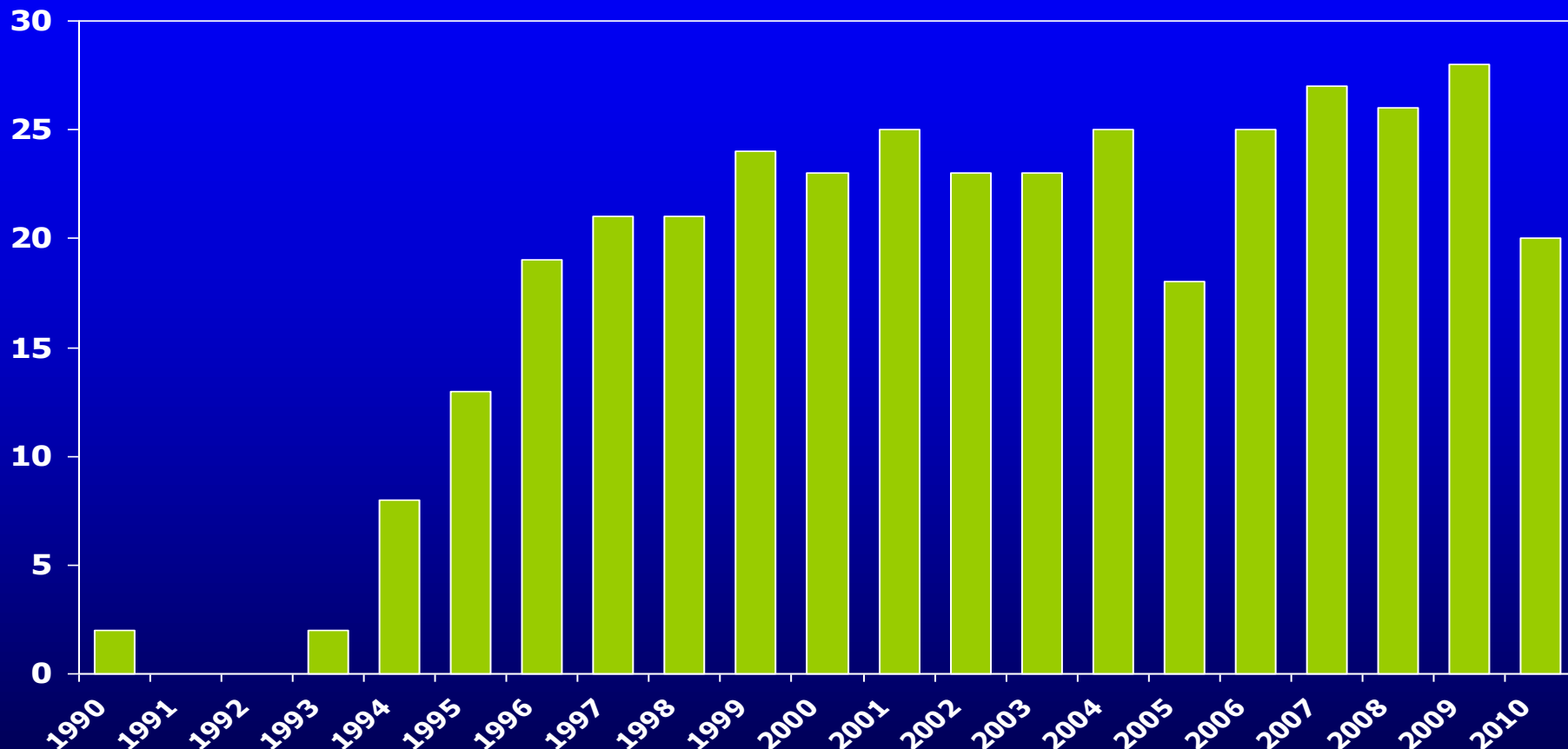
1 rok 92,0%

2 roky 90,4%

3 roky 89,7%

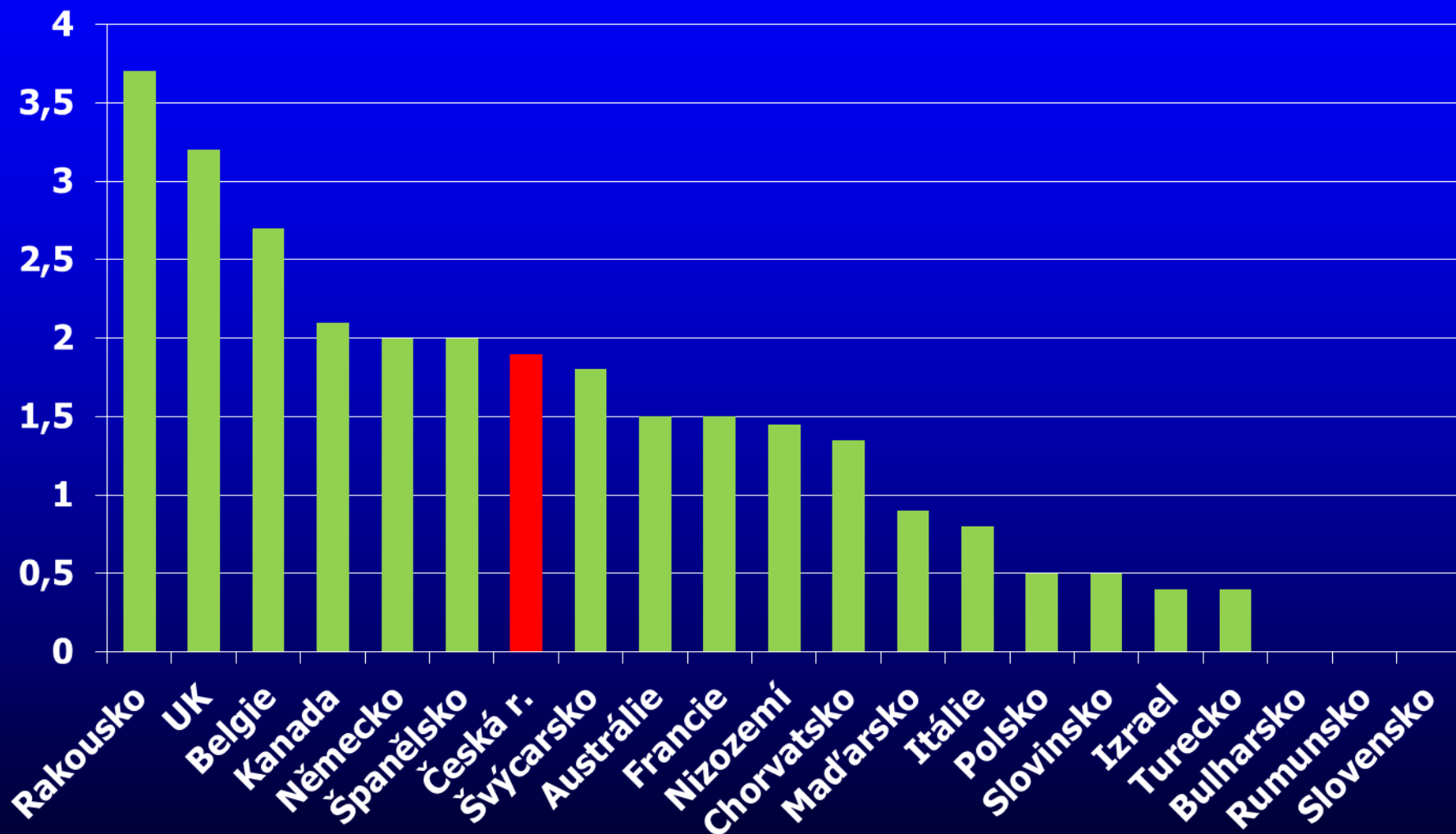
5 let 86,0%

Transplantace pankreatu v ČR 1990-2010

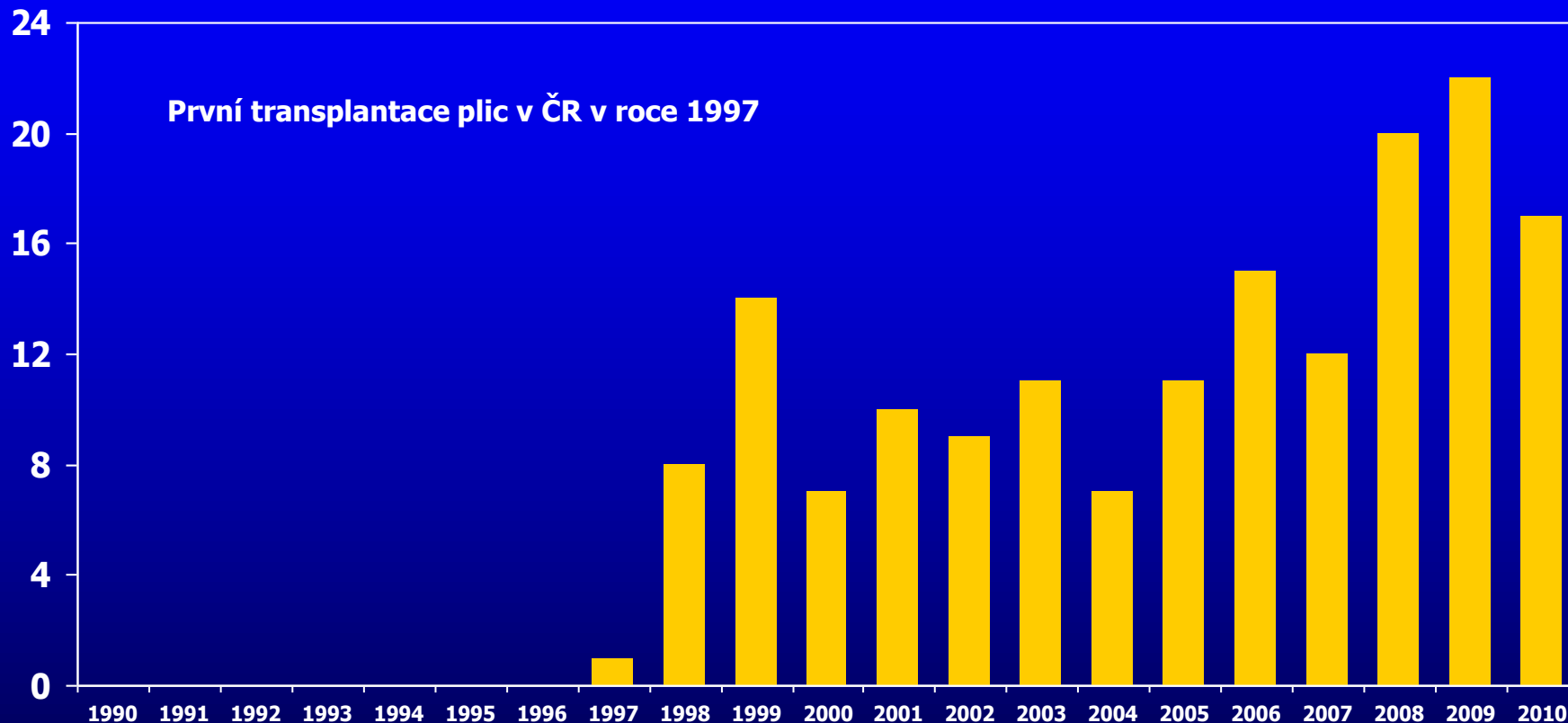

Počet transplantací pankreatů 1983-2010 **n=425**

Transplantace pankreatu v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

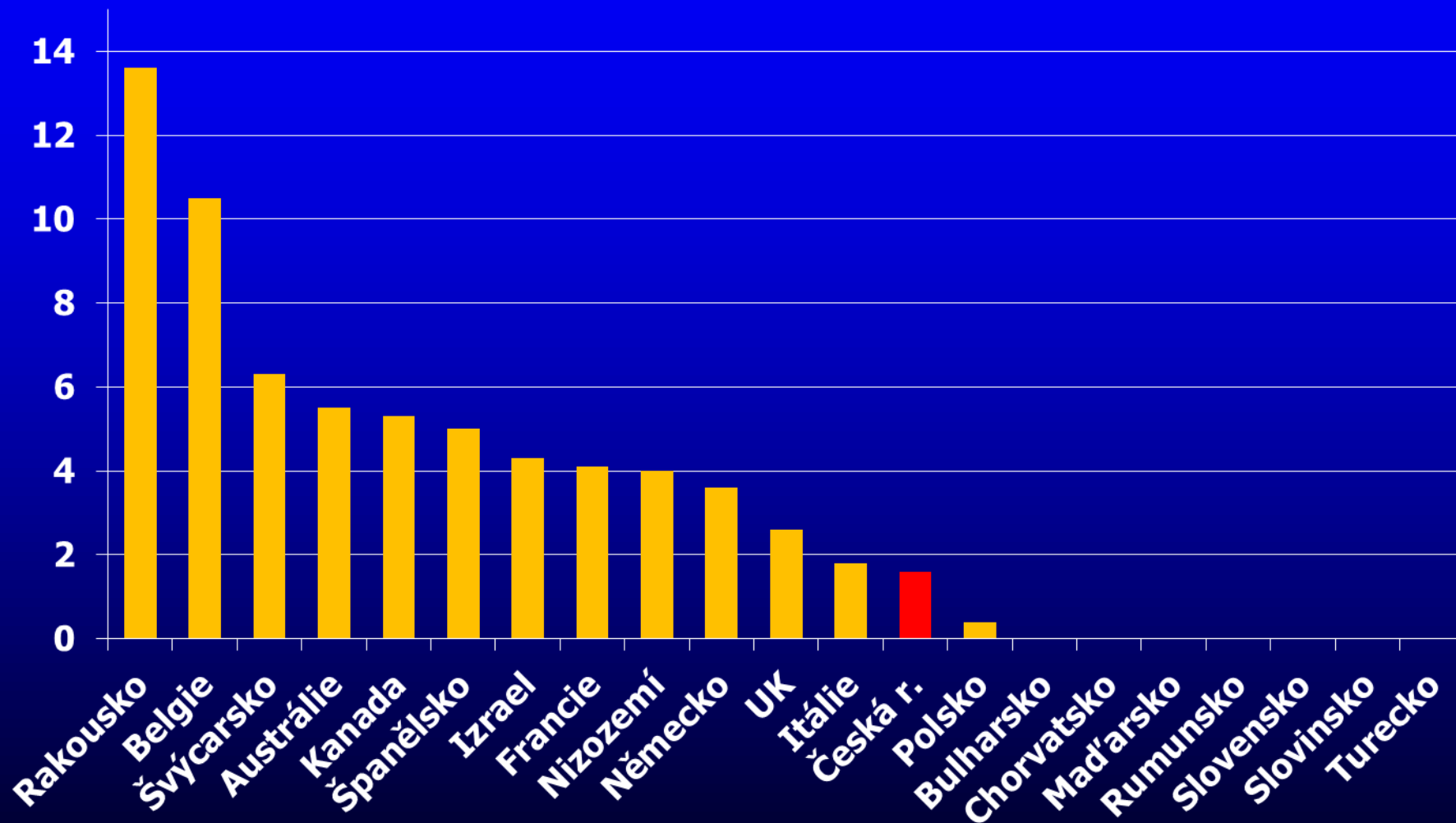
Transplantace plic v ČR 1990 - 2010

Jedna kombinovaná transplantace srdce a plic v 2007

Počet transplantací plic 1997-2010 n=165

Transplantace plic v roce 2010 na 1 mil. obyvatel

Čekací listina transplantace orgánů v České republice ke dni 31.12.2010, n=864

Ledvina	613
Srdce	89
Játra	66
Plíce	43
Pankreas samostatný a L. ostrůvky	15
Pankreas v kombinaci s ledvinou	38

Uvedeni čekatelé v aktivním pořadí a dočasně vyřazení
Zdroj KST

Pacienti žijící po transplantaci orgánů v České republice k 31.12. 2010

ledvina 3900

srdce 624

játra 864

plíce 76

pankreas 195

CELKEM 5659

Zásadní problémy transplantační medicíny v ČR

Dostupnost

nedostatek dárců orgánů

Přístup pacientů k transplantacím

indikace a zařazení do čekacích listin

informovanost pacientů i lékařů

Financování

dlouhodobě neřešený problém

Zajištění informací pro veřejnost

Zákon č. 285/2002 Sb.

MZ zajišťuje informovanost veřejnosti o významu a o možnostech darování tkání a orgánů, o způsobu vyjádření nesouhlasu s posmrtným odběrem a o významu transplantací.

Přitom spolupracuje s ostatními správními úřady, ZP, zdravotnickými zařízeními, profesními organizacemi ve zdravotnictví a dalšími orgány a institucemi.

Národní akční plán podpory odběrů a transplantací orgánů

Přijat v květnu 2009

Dárcovští konzultanti (pouze v přímo řízených nemocnicích MZ, školení, funkce od ledna 2011, příspěvek MZ 50 tis. Kč na rok, efekt???)

Navržené kody do Seznamu výkonů (související s transplantacemi, odběry orgánů a dárcovstvím) nebyly přijaty

Podpora transplantací ledvin od žijících dárců

**Nejlepší metoda léčby náhrady funkce
ledvin**

nejlepší výsledky

zvýšení počtu transplantací (dostupnosti)

jasná ekonomická úspora

**(bez nutnosti dialýzy,
mladší, ekonomicky aktivní lidé..)**

Financování transplantačního programu

**Náročnost z hlediska organizace, logistiky,
vysoké odbornosti**

**Výkony nelze plánovat (pohotovost týmů 24
hodin denně)**

Řada činností nehrazena ze ZP

**Stávající kódy nereflektují skutečné náklady
(transplantace ledviny necelých 6tis bodů...)**

Financování transplantačního programu

Jasně definované výkony

**Nelze očekávat a obávat se významného zvýšení
(počet omezen –zemřelí dárce orgánů)**

**Vše kontrolovatelné, dokumentované, dohledatelné
(nelze nijak nadužívat, včetně podávání
imunosupresivní léčby – dávkování dle
monitorace hladin léků v krvi)**

Ekonomicky výhodné (transplantace x dialýza)

**Zvýšení počtu tpl od žijících dárců (jednoznačný a
významný ekonomický profit)**

Transplantace orgánů

**Velký význam – záchrana lidských životů
i ekonomická úspora**

velmi dobrá odborná úroveň (dobré výsledky)

**Nezbytná podpora společnosti
(široká veřejnost – postoje k dárcovství)
státní správa – MZ, ZP**

***Jakou transplantační medicínu si společnost
zaslouží takovou ji má***